

Motion till riksdagen

1988/89:Jo745

av Karin Falkmer (m)

Stödformer som främjar kulturlandskapet

Mängden av olika stödformer som påverkar kulturlandskapet förorsakar merarbete och extra kostnader vid myndigheternas handläggning av bidragsärendena, samtidigt som den enskilde inte har en möjlighet att kunna överblicka eller sätta sig in i den snåriga bidragsdjungeln. I Västmanland finns följande flora av bidrag.

1. a) **NOLA** – statligt stöd till naturvårdsåtgärder i kulturlandskapet. Medlen utgörs av en mindre del av den s.k. gödselskatten, dvs avgifterna på konstgödning och bekämpningsmedel. Medlen skall användas för att stödja och bevara naturlig ängs- och hagmark. Stödformen kom budgetåret 86/87 och hanteras centralt av statens naturvårdsverk. Respektive län ansöker om medel.
- b) Från och med budgetåret 88/89 har även lantbruksstyrelsen NOLA som skall användas på likartat sätt som naturvårdsverkets. Respektive lantbruksnämnd ansöker om och ansvarar för medlen.
2. Från och med budgetåret 88/89 har även riksantikvarieämbetet medel för kulturvårdsåtgärder i odlingslandskapet. Exempelvis så kan medel efter ansökan utgå för upprustning av fåbodrar. Respektive länsantikvarie söker medel.
3. Skogsstyrelsen har sedan flera år det mycket omdiskuterade 5:3-bidraget. Delar av detta bidrag kan användas som stöd för åtgärder i kulturlandskapet. Respektive skogsvårdsstyrelse ansvarar för medlen.
4. Lantbruksnämnderna är ansvariga för fördelningen av "Omställning 90-medlen". Dessa medel kommer från spannmålsregleringskassan och kan användas för att stödja odling av ej prisreglerade grödor. Dit räknas exempelvis gran.
5. Statliga beredskapsmedel kommer ej längre natur- och kulturminnesvården i Västmanland till godo. Dessa medel används för övrigt i landet ofta till arbeten av typen röjningar, gallringar och stängsling i syfte att värna landskapsbilden och kulturlandskapet. För Västmanlands läns del utförs många sådana jobb idag via kommunala beredskapslag. Ibland i samråd med övriga intressenter, ibland inte.
6. Från och med budgetåret 88/89 har Skinnskattebergs, Fagersta och Norbergs kommuners .k. IKS – intensifierat kommunalt sysselsättningsstöd. Dessa medel är möjliga att använda, och skall i något fall användas för landskapsvård.
7. Jordbrukspolitiken i sig är naturligtvis den faktor som mest påverkar kulturlandskapet. I den finns regleringar och stöd som mycket påtagligt

kan påverka kulturlandskapet. Exempelvis 2-prssystemet på mjölk, kött och mjölkpension etc.

Mot. 1988/89
Jo745

Bristen på samordning av denna flora av bidrag är frapperande. Nuvarande situation är arbetskrävande och tidsödande för olika myndigheter och förvirrande för jordbrukare och allmänhet. En översyn och samordning av alla dessa stödformer måste göras.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en översyn och samordning av stödformerna som påverkar kulturlandskapet.

Stockholm den 19 januari 1989

Karin Falkmer (m)